

FRAMTIDSBILDEN 2030 – Hur ser omvärlden ut för aktörerna i Finlands livsmedelssystem 2030?

- Livsmedelssystemets genomgripande hållbarhet har blivit grunden för dess utveckling och verksamhet.** Av livsmedelssystemet förutsätts genomgripande hållbarhet och transparens samt förmåga att återhämta och anpassa sig. Ett ansvarsfullt och hållbart livsmedelssystem beaktar människornas och miljöns välbefinnande samt den ekonomiska välfärden. Klimatåtgärderna, den cirkulära ekonomin, resurssmartheten och den biologiska mångfalden är inbyggda i alla delar av livsmedelskedjan.
- Man har tydligt övergått från produktionsorientering till efterfrågeorientering. Konsumenternas val styr hela livsmedelskedjans val.** Bakom förändringen ligger konsumenternas värdebaserade val, viljan till individuella kostlösningar, de möjligheter som digitaliseringen erbjuder, förändringen i åldersstrukturen, de allt mångformigare konsumentgrupperna överlag samt ökad polarisering. Också långsiktiga förändringar i det ekonomiska läget syns i konsumenternas val i flera år.
- Uppskattningen av den på ett ansvarsfullt producerade finländska maten och matproducenterna samt mervärdet har ökat.** Betydelsen av livsmedelsproduktionens höga självförsörjningsgrad erkänns på bred front som en central del av försörjningsberedskapen. Osäkerheten om tillgången på arbetstagare inom livsmedelsproduktionen har ökat.
- Livsmedelssystemet har övergått till dataekonomi.** Den information som produceras, samlas in och lagras i olika delar av livsmedelskedjan delas ut och används brett. Data är allt viktigare tillgångar som säljs av många företag.
- Den snabba globala utvecklingen **av ny teknik och digitalisering** har också utmanat Finlands livsmedelssystem att förnya sig. Nya innovationer har gjort det möjligt att skapa nya sätt att producera, skaffa och tillverka mat. Den kost som produceras med hjälp av nya tekniska lösningar utgör en del av ett godkänt matutbud.
- Proteinkällorna har blivit mångsidigare: konsumtionen av fisk och växtproteiner har ökat.** Människors hälsosamma levnadsvanor och matens betydelse för folkhälsan beaktas i prioriteringarna inom livsmedelsproduktionen och i det politiska beslutsfattandet.
- Globalt sett har efterfrågan på mat ökat betydligt.** Klimatförändringen och den minskade bördiga odlingsmarken har lett till att livsmedelsproduktionen sker på ett snävare område. Livsmedels säkerheten och klimatvänligheten har blivit en global konkurrensfaktor.
- Vattnet har blivit allt viktigare.** Rent vatten och tillgången till det skapar konkurrenskraft för den finländska livsmedelskedjan samt global efterfrågan på vatten.
- Distributionskanalerna för mat har på ett kundorienterat sätt blivit mångformigare och -sidigare.** Dagligvaruhandeln är stark och utvecklas ytterligare samtidigt som näthandeln och food service har ökat i betydelse. Konsumenterna är aktiva aktörer i distributionskedjan. Restaurangsektorn håller på att växa kraftigt eftersom megatrenden för att äta på restauranger och köpa take away-mat fortsätter att vara stark.
- Strukturomvandlingen** i den finländska livsmedelskedjan har framskridit avsevärt. Hela livsmedelskedjans konkurrenskraft förbättras genom